

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2005-03-03

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Magnusson, f.d. regeringsrådet Leif Lindstam och justitierådet Nina Pripp.

Arbetstid vid vägtransporter

Enligt en lagrådsremiss den 10 februari 2005 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om arbetstid vid visst vägtransportarbete,
2. lag om ändring i lagen (2005:000) om ändring i arbetstidslagen (1982:673),
3. lag om ändring i arbetsmiljölagen (1977:1160),
4. lag om ändring i lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagare.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Per Håvik.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om arbetstid vid vissa vägtransporter

1 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om lagens tillämpningsområde. I första stycket sägs att lagen skall tillämpas på arbete som utförs av mobila arbetstagare som är anställda av företag etablerade i en

"medlemsstat" och som deltar i vägtransporter vid vilka rådets förordning (EEG) nr 3820/85 av den 20 december 1985 om harmonisering av viss social lagstiftning om vägtransporter eller Europeiska överenskommelsen om arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid internationella vägtransporter (AETR) skall tillämpas.

Lagrådet anmärker till en början att det är oklart om lagen avses vara tillämplig inte bara på anställda hos företag som är etablerade i en EU-stat utan också på anställda hos företag i en stat som står utanför EU men som är bunden av EES-avtalet. Frågan har inte berörts i författningskommentaren.

En annan oklarhet gäller uttrycket "etablerad". Här inställer sig frågan om det krävs att företaget har sitt säte eller huvudkontor i den ifrågasvarande staten eller om det räcker att en inte helt obetydlig del av verksamheten är förlagd dit. Även denna fråga förtjänar att kommenteras närmare.

När det gäller AETR-överenskommelsen finns det anledning att påpeka att den har införlivats med svensk rätt genom den svenska förordningen (1993:185) om arbetsförhållanden vid vissa internationella vägtransporter.

I 1 § andra stycket har tagits in en definition av begreppet "mobil arbetstagare". Begreppet är hämtat från det direktiv som ligger till grund för remissförslaget (Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/15/EG av den 11 mars 2002 om arbetstidens förläggning för personer som utför mobilt arbete avseende vägtransporter). Remissförslagets definition överensstämmer med definitionen i direktivet (artikel 3 d).

1 § tredje stycket innehåller en hänvisning till förordningen (EEG) nr 3820/85 och AETR. Hänvisningen bör enligt Lagrådets mening förtydligas och ges följande lydelse "I fråga om förare finns bestämmelser om körtider samt om raster och viloperioder i rådets förordning (EEG) nr 3820/85 och AETR."

10 §

I paragrafen definieras begreppet "sammanlagd arbetstid". Lagrådet anser att även denna bestämmelse bör göras klarare. Lagrådet föreslår följande formulering: "Med sammanlagd arbetstid avses summan av de timmar under vilka en arbetstagare har utfört arbete som denna lag är tillämplig på, oavsett om arbetet har utförts för en eller flera arbetsgivare."

15 §

Paragrafen reglerar omfattningen av nattarbete. Enligt Lagrådets mening har första stycket fått en mindre lämplig utformning. Lagrådet föreslår att stycket formuleras på följande sätt: "Om det ingår nattarbete i en 24-timmarsperiod som påbörjas efter sådan avslutad vila som avses i artikel 8 eller 9 i rådets förordning (EEG) nr 3820/85, artikel 8 i AETR eller 13 eller 14 § arbetstidslagen (1982:673), får arbetstiden under den perioden inte överstiga tio timmar."

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.